

وضعیت دیجیتال و نظام دانش

www.ketab.ir

حامد طاهری کیا

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

وضعیت دیجیتال و نظام دانش

حامد طاهری کیا (عضو هیئت علمی مؤسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی)

ناشر: مؤسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی

ویراستار: قمر تکاوران

طراح جلد: محمدباقر جاوید

صفحه آرا: علی قربی

چاپ اول: زمستان ۱۴۰۰

شمارگان: ۴۰۰

قیمت: ۷۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۶-۱۳۰-۶

(الف)

تلفن: ۲۲۵۷۰۷۷۷

نشانی: تهران، خیابان پاسداریان، خیابان شهید مؤمن نژاد (گلستان یکم)، شماره ۱۲۴.

وبسایت: www.iscs.ac.ir

پست الکترونیکی: publication@iscs.ac.ir

کلیه آثار منتشره این مؤسسه در جهت ایجاد فضای آزاد علمی و نظر شخصی نویسندگان محترم آن است و لزوماً مورد تأیید مؤسسه نیست.

سرشناسه: طاهری کیا، حامد، ۱۳۵۸-
عنوان و نام پدیدآور: وضعیت دیجیتال و نظام دانش / حامد طاهری کیا؛ ویراستار قمر تکاوران.
مشخصات نشر: تهران: مؤسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۲۲۴ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۶-۱۳۰-۶
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه: ص. [۲۱۹] - ۲۳۰.
یادداشت: نمایه.
موضوع: Technologies and communications technologies: ارتباطات و ارتباطات
شناسه افزوده: مؤسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی
رده‌بندی کنگره: T ۵۸/۵
رده‌بندی دیویی: ۰۰۴
شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۷۳۳۲۸
اطلاعات رکورد کتاب‌شناسی: فیا

فهرست

۷	دیپاچه مؤسسه
۱۱	مقدمه
۱۹	ریز پدیده‌ها: بیانگری، حرکت، تمایز
۵۹	جامعه در وضعیت دیجیتال
۱۰۳	اطلاعات به مثابه نیروی شکل دهنده وضعیت
۱۳۹	وضعیت دیجیتال و نیروهای شکل دهنده جغرافیای دیجیتال
۱۸۵	از یونیورسیتی تا مولتیورسیتی: تنیدگی جغرافیای فیزیکی به جغرافیای دیجیتالی
۲۱۹	منابع
۲۳۱	نمایه

دیباچه مؤسسه

امروزه دانشگاه و نظام آموزشی عالی در اثر چرخش‌ها و تحولات فرهنگی و اجتماعی جوامع و همچنین نوآوری‌های بی‌پایان حوزه فناوری با مفاهیم تازه‌ای در مطالعات آموزش عالی و مسائل علم و فناوری مواجه گردیده است. در این بستر سیال جهانی، مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی بیش از گذشته مورد توجه واقع شده و در مسیر رویکردهای آینده‌نگرانه به آموزش عالی متوازن، اهمیتی محوری پیدا کرده است. در این میان، فهم چالش‌های پیش‌روی آموزش عالی و درک دامنه مطالبه و انتظار از آن با تکیه بر فهم و شناخت بایسته عوامل مؤثر درونی و بیرونی نظام دانش و دانشگاه، و رصد روندهای فعلی و آینده تعاملات میان دانشگاه و محیط پیرامون آن، امری لازم است. در این راستا، مفاهیم و آموزه‌های مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی، علم و فناوری می‌تواند راهبردهایی کارساز جهت ایجاد تعادل و تناسب میان کارویژه‌های دانشگاه با نظام انتظارات بیرونی اعم از دولت و جامعه و بازار و نهادهای اجتماعی ارائه کند. برای این کار و همچنین بازکاوی شرایط کنونی تولید و ترویج دانش و ترسیم عقلانی و واقع‌بینانه نسبت کارکردی دانشگاه با جامعه و

آینده توسعه و تعالی کشور، باید از مطالعات و پژوهش‌های هدفمند در خصوص نقش و کارکرد دانشگاه و ظرفیت‌ها و توانمندی‌های آن، خاصه از علوم انسانی و اجتماعی و کاربست راهبردهای خردمندانه آن در عرصه سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری بهره‌جویم. برای دستیابی به این اهداف، مؤسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از سال ۱۳۸۲ به‌عنوان نهاد مولد اندیشه و اتاق فکر وزارت عتف، با هدف بررسی و پژوهش در موضوعات و مسائل فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی و توسعه علمی و فرهنگی کشور و ایفای نقش واسط میان دانشگاه و جامعه، کوشش نموده تا سیاست‌های کاری خود را در مسیر انجام محورهای پژوهشی و مطالعاتی زیر و تولید و نشر متون و آثار مرتبط با حوزه‌های موضوعی زیر را سامان و ارتقا دهد:

۱. پژوهش و بررسی در موضوعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی و توسعه علمی و فناوری کشور؛ ۲. مطالعه در حوزه سیاست‌گذاری فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی؛ ۳. توسعه و تقویت کانون‌های تفکر در مسائل و مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی و سیاست‌های توسعه علمی؛ ۴. تقویت مطالعات آینده‌نگری در مسائل اجتماعی و فرهنگی دانشگاه‌ها و شناخت نیازهای جدید آموزش عالی در این زمینه‌ها؛ ۵. بسط و گسترش مطالعات میان‌رشته‌ای و روش‌های گسترش آن.

مؤسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی با توجه به ضرورت توجه به این اهداف و اولویت‌ها، بر آن است تا در کنار برنامه‌ها و فعالیت‌های پژوهشی و مطالعاتی و چاپ و نشر نتایج طرح‌ها و تحقیقات علمی و پژوهشی انجام‌یافته خود، تألیف و ترجمه آثار علمی را نیز متناسب و مرتبط با زمینه‌های موضوعی فوق در دستور کار قرار دهد. بدیهی است سرمایه‌گذاری علمی و معنوی مؤسسه برای توسعه و ارتقای دانش مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی، علم و فناوری و تأمین منابع فکری و علمی لازم برای سیاست‌گذاری فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی

توسط محققان و مدیران این حوزه، نیازمند تولید و ترویج متون و منابع متعددی جهت برداشتن گام‌های دقیق و استوار است. امید است آثار و انتشارات علمی مؤسسه بتواند به بهترین کیفیت در دسترس طیف متنوع مخاطبان از قبیل استادان و پژوهشگران اجتماع علمی و دانشگاهی و مدیران و کارشناسان و علاقه‌مندان مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی، علم و فناوری قرار گیرد و در ارتقای بایسته کارویژه‌های نظام آموزش عالی و افزایش اثرمندی علم در جامعه ایران به سهم خود نقشی سازنده داشته باشد.